

«Նոր ժամանակի կրթություն» ՀԿ

*ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ*

*ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ*

*Հետազոտության թեման՝ Սովորողների մեջ համագործակցային
կարողությունների ձևավորումը առարկայի դասավանդման
գործընթացում*

*Առարկան՝ անգլերեն
Հետազոտող ուսուցիչ՝ Աննա Ենդինյան*

*Ուսումնական հաստատություն՝ Նիկոլ Աղբալյանի անվան հ. 19
հիմնական դպրոց*

Երևան 2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն	2
Գլուխ 1. Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի ընդհանուր բնութագիրը	4
1.1 Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի տարրերը և աշխատանքի կատարման սկզբունքները	5
1.2 Համագործակցային ուսուցման առավելությունները	7
Գլուխ 2 Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի մեթոդները և կիրառումը դպրոցում	8
2.1 Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի կիրառումը հիմնական դպրոցի անգլերենի դասաժամին	10
2.2 Արդյունքերի վերլուծություն և գնահատում	13
Եզրակացություն	15
Օգտագործված գրականության ցանկ	16

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

«Ոչ մի հետաքրքիր նորույթ ի հայտ չի գալիս առանց համագործակցության»:

Ջեյմս Ուայթսոն

Թեմայի արդիականությունը: Ժամանակի հրամայականն է յուրաքանչյուր ուսուցչի հետամուտ լինի ուսուցման գործընթացի կատարելագործման, արդիականացման արդյունավետ ուղիների որոնմանը, ինչը հետաքրքիր կդարձնի դպրոցականների կրթությանն ուղղված մանկավարժական գործընթացը: Այստեղ առաջնային ենք համարում ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաների կիրառումը: Այս աշխատանքում ցանկանում ենք անդրադառնալ կրթական բարեփոխումների պահանջով առաջադրված համագործակցային մեթոդների կիրառման արդյունավետության ուղիների մատնանշմանը ^[3]: Համագործակցային մեթոդների կիրառումն ինքնանպատակ չէ. դրանք պետք է ուղղված լինեն սովորողների ինչպես մտավոր ու զգայական կարողությունների, այնպես էլ ինքնուրույնության, սոցիալականացման և այլ հմտությունների զարգացմանը: Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիան ըստ կիրառման եղանակի ընդհանուր մանկավարժական տեխնոլոգիա է, որի հիմքում մարդասիրական մանկավարժության դրույթներն են: Համագործակցային ուսուցման հիմքում տարբեր ուսումնական իրավիճակներում սովորողների համատեղ ակտիվ գործունեության համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծման գաղափարն է: Համագործակցային ուսուցման, ուսումնառության արմատները հասնում են Ջոն Դյուիի աշխատություններին, որտեղ հեղինակը ընդգծելով կրթության կարևորությունը, այն դիտարկում է որպես ուսուցման այնպիսի մեխանիզմ, որը քաղաքացիներին սոցիալ-ժողովրդական հասարակարգում համագործակցության սկզբունքներով ապրելու ունակություններ է տալիս ^[6.175]:

Դասավանդման խնդիրների լուծման նպատակով համագործակցային ուսուցումը ուսուցիչների կողմից փորձարկվող միջոցներից մեկն է:

Խիստ կարևոր է իրարից տարբերել ավանդական խմբային աշխատանքը և համագործակցային ուսուցումը: Ուսուցիչներից շատերն են դասավանդման ընթացքում կիրառում խմբային աշխատանքը, սակայն քչերն ունեն ուսուցման գործընթացում համագործակցային ուսուցման հիմնական տարրերն ու մեթոդները ինտեգրելու համար անհրաժեշտ վարպետություն: Հենց այդ պատճառով, համագործակցային ուսուցումը քիչ է կիրառվում դասարանում, և դպրոցում կիրառվող փոքր խմբերով աշխատանքներն ավելի շատ խմբային աշխատանքներ են, քան համագործակցային ուսուցում: «Ուսուցումը համագործակցային կլինի այն դեպքում, երբ աշակերտները միասին, զույգերով կամ փոքր խմբերով աշխատում են մի ընդհանուր խնդիր լուծելու, մի ընդհանուր թեմա հետազոտելու կամ նոր միտք, նորարարություն իրականացնելու համար» ^[4,18] :

Աշխատանքի նպատակը՝ բացահայտել սովորողների մեջ համագործակցային կարողությունների ձևավորմանը նպաստող ուղիները:

Աշխատանքի խնդիրները՝

- Ուսումնասիրել համագործակցային տեխնոլոգիայի ընդհանուր բնութագիրը:
- Մշակել համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի կիրառությամբ դասապլան:

Օգտագործված մեթոդները՝ գրականության վերլուծություն, մանկավարժական փորձարկում, տվյալների վերլուծություն:

Գլուխ 1. Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի ընդհանուր բնութագիրը

Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիան 20-րդ դարի 80-ական թվականներից սկսեց ընդհանրացվել և լայն տարածում գտնել: Այս տեխնոլոգիայի ծագման, զարգացման հիմքում ինովացիոն գործընթացներ են, որոնք դիտարկել են մի շարք նորարար-մանկավարժներ՝ Կ.Դ.Ուշինսկին, Ն.Պ.Պիրոգովը, Լ.Ն.Տոլստոյը, Ս.Տ.Շացկին, Յա.Կորչակը, Կ.Ռոջերսը և այլք: Համագործակցային ուսուցման հիմքում տարբեր ուսումնական իրավիճակներում սովորողների համատեղ ակտիվ գործունեության համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծման գաղափարն է: Սովորողները միավորվում են խմբերում, նրանց տրվում է առաջադրանք, ընդ որում յուրաքանչյուրը պատասխանատու է ոչ միայն իր այլև ամբողջ խմբի աշխատանքի արդյունքի համար: Այդ պատճառով էլ ավելի թույլ առաջադիմություն ունեցող սովորողները ձգտում են սովորել: Արդյունքում աշխատում է ամբողջ դասարանը, քանի որ առաջադրված խնդրին միասնական լուծում են տալիս: Փորձը ցույց է տվել, որ միասին սովորելը որ միայն հեշտ է, մատչելի, այլև հետաքրքիր և նշանակալիորեն արդյունավետ: Փոխօգնությունը, խնդիրների համատեղ լուծումը, հաջողության և անհաջողության կիսումը ձևավորում է բարոյական բարձր որակներ, որոնք պետք են ոչ միայն դպրոցում, այլև կյանքում: Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի կիրառումը ուսուցչին հնարավորություն է տալիս ստեղծագործաբար մոտենալ ուսուցման գործընթացին, դասավանդվող առարկային, սովորողներին, նպաստում նրա մասնագիտական-մանկավարժական կոմպետենտության դրսևորմանը:

Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիան ենթադրում է.

- դպրոցականի նկատմամբ մարդասիրական, անձնային մոտեցման ապահովում, քանի որ նպատակային է անձնային որակների համալիր ձևավորումը. կրթադաստիարակչական գործընթացի կենտրոնում երեխայի անձն է,
- ակտիվացնող և զարգացնող դիդակտիկական համալիրի մշակում, որը կնպաստի բնագիտական, առողջապահական, սոցիալական գիտելիքների

համակարգի յուրացմանը /ինչ սովորեցնել, ինչպես/, իսկ կրթության բովանդակությունը դիտվում է որպես անձի զարգացման միջոց

- պատճառահետևանքային կապերի բացահայտում, ինչը ձևավորում է որոշակի վերաբերմունք, արժեքներ
- մանկավարժական աջակցում. դպրոցականների հոգեկան և ֆիզիկական առողջության ապահովման պայմանների ստեղծում, հոգածություն յուրաքանչյուր սովորողի անհատական զարգացման համար:

Համագործակցային ուսուցման սոցիալական արդյունքը անձի զարգացումն ու անհատականության ձևավորումն է ^[2] :

1.1 Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի տարրերը և աշխատանքի կատարման սկզբունքները

Համագործակցային ուսուցման տարրերն են՝

- դրական փոխկախվածությունը,
- դեմառդեմ փոխազդեցությունը,
- անհատական հաշվետվությունն ու պատասխանատվությունը,
- միջանձնային կամ փոքր խմբերով աշխատանքի հմտությունները,
- խմբային գործընթացը,
- փոխներգործուն/ինտերակտիվ առաջադրանքը /:

Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի հիմքում խմբերի ձևավորումն է որոշակի մշակված սկզբունքներով:

Համագործակցային խմբերը ձևավորվում են մի քանի եղանակով՝

- համասեռ՝ աշխատանքային կարողությունները համագոր են,
- պատահական՝ խումբը կազմվում է պատահական՝ վիճակահանությամբ, հաշվելով, կտրտված բացիկներով և այլն,
- ըստ հետաքրքրությունների կամ ինքնակամ,
- տարասեռ՝ ընդգրկված են տարբեր՝ ուժեղ, միջին, թույլ կարողություններով աշակերտներ:

Գիտական գրականությունում ներկայացված խմբերի տեսակները բավականին ընդհանրական են, առանձնացվում են խմբերի հետևյալ տեսակներ.

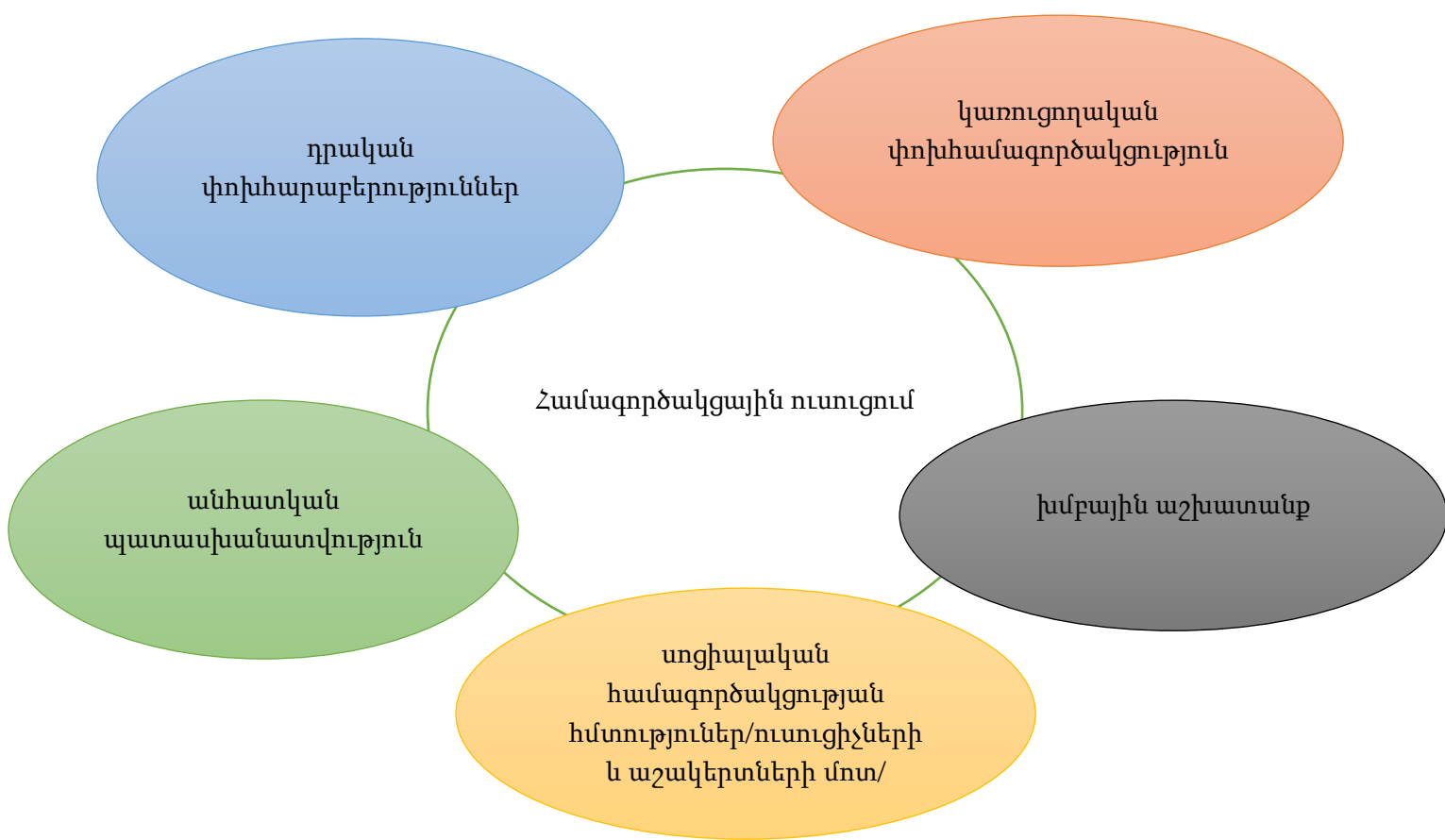
- Համագործակցային ֆորմալ խումբ – փոքր խմբեր են /երկուսից չորս անդամ/, կարող են գործել մեկ դասաժամից մինչև մի քանի շաբաթ և իրականացնել որևէ առաջադրանք: Այս խմբերում աշակերտներն աշխատում են ընդհանուր նպատակի համար: Նրանք պետք է համագործակցեն, կիսվեն գաղափարներով, աջակցեն և խրախուսեն միմյանց:
- Համագործակցային ոչ ֆորմալ խմբեր – ժամանակավոր գործող խմբեր են, որոնց գործունեությունը կարող է տևել մի քանի ընթացակետից մինչև դասաժամի ավարտը:
- Համագործակցային ուսուցման հենակետային խմբեր - կայուն անդամներով երկարաժամկետ, տարասեռ խմբեր են, որոնց աշխատանքը տևում է ողջ դասընթացի կամ ծրագրի շրջանակներում: Այն ներառում է բացակա ընկերներին աջակցելը, անցած նյութը բացատրելը, օգնել տնային առաջադրանքների կատարմանը և այլն: Խմբում յուրաքանչյուր աշակերտի տրվում է որևէ դեր՝ լիդեր, ընդդիմախոս, նյութերի վերլուծաբան, փորձագետ, դիտորդ, գրառող, կազմակերպիչ, ստուգող/գնահատող, օգնական, խրախուսող, երագող, ժամանակը պահող և այլն:

Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի կիրառումը նպաստում է դպրոցականների մտածական գործընթացների զարգացմանը, նրանք սովորում են լսել, ինքնուրույն որոշումների կայացնել, ընկալել և վերլուծել նյութը, ձևավորում է ինքնագնահատական, համագործակցություն, փոխօգնություն, խնդիրների, կոնֆլիկտների համատեղ լուծման կարողություն ^[2]:

1.2 Համագործակցային ուսուցման առավելությունները

Համագործակցային մեթոդները մեծ ներուժ ունեն աշակերտակենտրոն ուսուցում կազմակերպելու համար, ինչը ևս կրթական բարեփոխումների կարևոր պահանջներից է ^[3, 4] : Նշենք նաև, որ ժամանակակից կրթական գործընթացում կարևորվում է ոչ թե պատրաստի գիտելիքի մատուցումն ուսուցչի կողմից, այլ աշակերտին մասնակից դարձնելը այդ գիտելիքի ձեռքբերմանը: Համագործակցային մեթոդները թույլ են տալիս առավել արդյունավետ յուրացնել նոր նյութը, զարգացնել ինքնուրույնության, համագործակցային, հետազոտական աշխատանք կատարելու բազում հմտություններ, օրինակ՝ տեղեկույթի որոնման, հավաքման, մշակման և այլն: Մակայն այդ հմտությունների ձեռքբերումը սովորողների կողմից երկարատև աշխատանքի արդյունք է, իսկ ուսուցչին հնարավորություն է տալիս կատարելագործել, հարստացնել իր մեթոդական մոտեցումները տարբեր խնդիրների լուծման ժամանակ: Այսօր մանկավարժների մեթոդական զինանոցը բավականին հարուստ է, սակայն բոլորովին այլ է դրանց կիրառությունը:

Դիագրամ 1 / <https://www.researchgate.net/> /

Գլուխ 2

Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի մեթոդները և կիրառումը դպրոցում

Գոյություն ունեն համագործակցային ուսուցման տարբեր մեթոդներ, որոնք ունեն ինչպես նմանություններ, այնպես էլ տարբերություններ:

Ստորև ներկայացնում ենք համագործակցային ուսուցման մի շարք մեթոդներ:

Դրանք են՝ աշակերտների թիմային առաջադիմություն, խճանկար, շրջագայություն պատկերասրահում, երեք բանալի և մեկ կողպեք, հինգրուպեանոց ազատ շարադրանք:

1. Աշակերտների թիմային առաջադիմության մեթոդ: Համագործակցային ուսուցման այս մեթոդը մշակվել է Ջոն Հոփկինսի համալսարանի պրոֆեսոր Ռոբերտ Սլավինի կողմից: Այս մեթոդը խթանում է աշակերտների ուսումնառությունը: Այստեղ էական է այն հանգամանքը, որ գնահատվում է աշակերտների առաջընթացը: Այս մեթոդը լուրջ խթան է ցածր առաջադիմությամբ աշակերտների համար, քանի որ նույնիսկ չնչին առաջընթացի պարագայում նրանք կարող են ներդրում ունենալ թիմի արդյունքում: Իսկ միջին ու բարձր առաջադիմությամբ աշակերտները պետք է մի կողմից՝ օգնեն իրենց դասընկերներին, մյուս կողմից՝ կարողանան պահպանել ու բարելավել իրենց նախորդ ցուցանիշները: Այս մեթոդի առավելություններից մեկն էլ այն է, որ հնարավորություն է տրվում գնահատելու և՛ առանձին աշակերտների, և՛ խմբերին:

2. Խճանկար: Խճանկարը համագործակցային ուսուցման մեթոդ է: Այն մշակվել և փորձարկվել է Տեխասի համալսարանում՝ Էլիոթ Արոնսոնի և նրա գործընկերների կողմից, այնուհետև լրամշակվել է Սլավինի և վերջինիս գործընկերների կողմից: Խճանկարը դասարանում կարող է կիրառվել տարբեր ձևերով: Ներկայացնենք դրանցից մեկը: Աշակերտներին կարելի է բաժանել չորս կամ հինգ անդամ ունեցող տարասեռ խմբերի: Յուրաքանչյուր խմբին տալ դասի մեկ հատված և աշխատելու համար որոշակի ժամանակ: Այն լրանալուց հետո խմբերը ներկայացնում են իրենց հատվածը՝ կարդում են, բառերը բացատրում, դուրս գրում ուղղագրական արժեք ներկայացնող բառեր, դրանցով կազմում նախադասություններ, կատարում

լեզվական աշխատանքներ և այլն: Յուրաքանչյուր խումբ սովորում է դասի մեկ հատվածը, բայց արդյունքում սովորում են ամբողջ դասը՝ դադարեցնելով աշխատանքը և ուշադիր լսելով բոլոր խմբերի պատասխանները: Կարող է ունենալ նաև փորձագետների խումբ՝ «Ջիգսո 2», որի փուլերն են.

- նյութի ուսումնասիրություն և տեղեկատվության հավաքում,
- աշխատանք փորձագիտական խմբում,
- աշխատանք ուսումնական խմբում,
- ավարտական աշխատանք,
- ամփոփում:

3. Շրջագայություն պատկերասրահում: Մա «Խճանկար» մեթոդի տարատեսակ է, որի նպատակն է փոխանակել տեղեկություններ, մշակել գաղափարներ և կատարել անդրադարձ, ինչպես նաև զարգացնել լսելու, ինքնուրույն աշխատելու, քննադատաբար և ստեղծագործաբար մտածելու, ցածրաձայն խոսելու, աշխատանքի արդյունքը ներկայացնելու հմտություններ: Կրտսեր տարիքի աշակերտների հետ աշխատելիս խմբերին կարելի է տալ նույն առաջադրանքը կամ խնդիրը: Աշխատանքը վերջացնելուց հետո, համեմատելով մյուս խմբերի աշխատանքների հետ, աշակերտները հետադարձ կապ են ապահովում:

4. Երեք բանալի և մեկ կողպեք: Աշխատանքը կարելի է կատարել զույգերով կամ խմբով: Այս մեթոդը կարելի է կիրառել այնպիսի դասերի իմաստի ընկալման փուլում, որոնք բավականին ծավալուն են, նույն նյութին կամ երևույթին վերաբերող մի շարք բնորոշ հատկանիշներ կան: Աշակերտներին առաջարկում ենք դասից դուրս գրել երեք նախադասություն (երեք բանալի), որը կարևոր է այդ նյութը յուրացնելու համար, բնագրից ընտրել մեկ նախադասություն (կողպեք), որը կամփոփի, կընդհանրացնի ասելիքը, միտքը, գաղափարը: Այս մեթոդով աշխատելիս աշակերտների մեջ ձևավորվում է ընտրություն կատարելու, գլխավորը երկրորդականից տարբերելու հմտություն, ինչպես նաև համագործակցելու, իր ընտրությունը հիմնավորելու կարողություն:

5. Հինգ բոպեանոց ազատ շարադրանք: Հինգ բոպեանոց ազատ շարադրանքի մեթոդը կարող է կիրառվել ինչպես դասի խթանման փուլում, այնպես էլ կշռադատման՝

ելնելով դասի նպատակից և թեմայից: Ընտրում ենք թեման և առաջարկում հինգ բուպեի ընթացքում ազատորեն շարադրել իրենց մտքերը, որից հետո դադարեցնում են աշխատանքը և ունկնդրում մի քանիսի գրած շարադրանքը ^[45]:

2.1 Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի կիրառումը հիմնական դպրոցի անգլերենի դասաժամին

Ստորև ներկայացված են համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի կիրառմամբ մշակված դասի օրինակ, որը փորձարկվել է հանրակրթական դպրոցում՝ արտադասարանային աշխատանքների ժամանակ: Աշխատանքները իրականացվել են՝ Նիկոլ Աղբալյանի անվան հ. 19 հիմնական դպրոցի հինգերորդ դասարանի աշակերտների հետ: Աշակերտների քանակն՝ 15 աշակերտ:

Համագործակցային նախագիծ պլան Թեմա << Երևանի զբոսայգիները >>

Դասի նպատակը .

- Կրթական- ընդլայնել սովորողների բառապաշարը անգլերեն լեզվից, սովորել հասկանալ և կարճ ձևով ներկայացնել տեքստի գլխավոր տեղեկատվությունը և SZS-ների ճիշտ կիրառությունը:
- Դաստիարակչական –իրականացնել՝ հայրենասիրական դաստիարակություն, սովորողների մոտ ձևավորել շրջապատը ճանաչելու և արժևորելու գաղափարը : Սովորողները պետք է գիտակցեն, որ իրենց երկրի մշակութային արժեքները ոչ միայն իրենք պետք է ճանաչեն և արժևորեն , նաև պետք է օտարերկրացիներին օգնել այդ հարցում:
- Զարգացնող- զարգացել սովորողների անգլերեն լեզվով գրելու , խոսելուը և թարգմանելու կարողությունները, համագործակցային և ստեղծագործական կարողությունները, ճանաչողական և գործնական հմտությունները:

Արժեքային համակարգը – ազգային և համամարդկային արժեհամակարգի ձևավորում:

Սպասելիք արդյունքները .

- Կարողանան անգլերեն լեզվով ներկայացնել իրենց սիրելի զբոսայգիները:
- Ստեղծել անգլալեզու թղթապանակ << Մեր սիրելի զբոսայգիները Երևանում >> վերնագրով, որը լավ ուսումնական նյութ կլինի կրտսեր ընկերների համար:
- Կկարողանան վարժ , առոգանությամբ կարդալ և պատմել հավաքագրած տեղեկատվությունը:
- Կազմել բառատետր դուրս բերված անձանոթ բառերով:

Օգտագործվող մեթոդներ - «Բացատրական ընթերցանություն», «Համագործակցային տեխնոլոգիա» , «Նախագծային տեխնոլոգիա » պատմելու և նկարագրական մեթոդ և այլն:

Աշխատանքի ընթացքը`

Դասարանը բաժանել 5 խմբի , բացատրել հետազոտական աշխատանքի կատարման սկզբունքները , պլանավորել առաջիկա անելիքները:

Նկարահանել այգու տարածքը` ֆոտոնկարներ, վիդեոլուսկներ , հավաքագրել տեղեկատվություն տվյալ այգու վերաբերյալ:

ԱՌԱՋԻՆ ԽՈՒՄԲ

Կազմակերպել այց դեպի դպրոցի տարածքին մոտ գտնվող զբոսայգի` Թումանյանի այգի:

Աշակերտները հավաքագրեցին տեղեկատվություն այգու մասին նկարագրական մեթոդի օգնությամբ և մեդիաաղբյուրներից / <https://blognews.am/> /:

Հավաքագրած տեղեկատվությունը թարգմանեցին և խմբագրեցին անգլերեն լեզվով:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԽՈՒՄԲ

Այց դեպի Բուսաբանական այգի , կատարել տարածքի տեսադիտարկում,
տեղեկատվության հավաքագրում նկարագրական մեթոդով և մեդիաաղբյուրներից
/ <https://www.yerevan.am/am/park/> :

ԵՐՐՈՐԴ ԽՈՒՄԲ

Այց դեպի Աջափնյակ վարչական շրջանի հանգստի գոտի կատարել տարածքի
տեսադիտարկում, տեղեկատվության հավաքագրում նկարագրական մեթոդով և
մեդիաաղբյուրներից / <https://www.yerevan.am/am/park/> :

ՉՈՐՈՐԴ ԽՈՒՄԲ

Այց դեպի Կենդանաբանական այգի կատարել տարածքի տեսադիտարկում,
տեղեկատվության հավաքագրում նկարագրական մեթոդով և մեդիաաղբյուրներից /
<https://www.yerevan.am/am/park/> :

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԽՈՒՄԲ

Այս դեպի <<Հաղթանակ>> զբոսայգի այգի կատարել տարածքի տեսադիտարկում,
տեղեկատվության հավաքագրում նկարագրական մեթոդով և մեդիաաղբյուրներից /
<https://www.yerevan.am/am/park/> :

2.2 Արդյունքերի վերլուծություն և գնահատում

- Արդյունքում աշակերտները տարբեր մեթոդների օգտագործմամբ հավաքագրեցին տեղեկատվություն հետազոտման օբյեկտի վերաբերյալ անգլերեն լեզվով:

- Պատրաստեցին թղթապանակ << Մեր սիրելի զբոսայգիները Երևանում >> վերնագրով:
- Զարգացավ աշակերտների ստեղծագործական և համագործակցային կարողությունները , ճանաչողական, հետազոտական հմտությունները:
- Աշխատանքի նախագծման կարողությունների զարգացում:
- Կատարեցին թարգմանություններ, վերլուծեցին իրենց հավաքագրած տեղեկատվությունը:
- Աշխատանքը նպաստեց դասարանական լավ կոլեկտիվի ձևավորմանը, բարդ իրավիճակներում կողմնորոշվելուն, աշխատանքային խնդիրները ինքնուրույն լուծելուն, ինչպես նաև առողջ ու երկարակյաց հայորդիներ մեծացնելուն:
- Աշխատանքը նպաստեց աշակերտների ինքնագնահատականի բարձրացմանը, տարատեսակ բարդությունների հաղթահարմանը և սեփական վարքագծի կառավարմանը:
- Աշակերտները և նրանց ծնողները բավարարված վերադառցան տուն՝ իրենց ստացած տպավորություններով ընտանիքի հետ կիսվելու անհագ ցանկությամբ:

<i>Աշխատանքի գնահատման չափանիշները</i>	<i>անբավարար</i>	<i>բավարար/լավ</i>	<i>գերազանց</i>
Կայուն փոխհամագործակցության կարողությունը			
Անձնական պատասխանատվության առկայությունը			
Հավասարաչափ մասնակցությունը			
Աշխատանքի բովանդակության ընկալումը			
Աշխատանքային կարողությունը			
Տեղեկատվության յուրացվածության աստիճանը			
Ստեղծագործական կարողությունները(նկարներ, հոլովակներ)			
Գիտելիքների կիրառումը			
Տեսական գիտելիքների համակարգված և հստակ ձևակերպում			

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

- ✓ Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիային առանձնահատկություններից է այն , որ մանկավարժական նշանակությունից բացի, այն ունի նաև հասարակական գործառույթ:
- ✓ Այն հնարավորություն է ընձեռում զարգացնելու համագործակցային բազմազան հմտություններ , որոնք անհրաժեշտ են խմբային աշխատանքն արդյունավետ դարձնելու համար:
- ✓ Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի կիրառմամբ աշակերտների մոտ զարգացան ` ստեղծագործական և համագործակցային կարողությունները , ճանաչողական, հետազոտական հմտությունները:
- ✓ Համագործակցայի ուսուցման տեխնոլոգիայի կիրառումը նպաստեց դասարանական լավ կոլեկտիվի ձևավորմանը, բարդ իրավիճակներում կողմնորոշվելուն, աշխատանքային խնդիրները ինքնուրույն լուծելուն, ինչպես նաև առողջ ու երկարակյաց հայրերին մեծացնելուն: Աշխատանքը նպաստեց աշակերտների ինքնագնահատականի բարձրացմանը, տարատեսակ բարդույթների հաղթահարմանը և սեփական վարքագծի կառավարմանը:
- ✓ Ըստ աշխատանքի գնահատման հետևյալ չափանիշների ` ստեղծագործական և համագործակցային կարողությունների , տեղեկատվության յուրացվածության աստիճանի, գիտելիքների կիրառման և ինքնուրույնության համար գնահատվեցին ` լավ և գերազանց :

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Արնատուդյան Ա., Օհանովա Ի., Գրիգորյան Ք., Դավթյան Մ., Զոհրաբյան Ա., Հովհաննիսյան Գ., Սեմինար պարապմունքների ուղեցույց, Ձեռնարկ ուսումնական ծրագրեր մշակող մասնագետների համար, ԱՅՌԵՔՍ, Երևան, 2002, 272 էջ:
2. Ասատրյան Լ.Թ. Հակոբյան Գ.Հ., Ասատրյան Մ.Ա., Գևորգյան Մ.Մ., Կարապետյան Ն.Զ., Բաղդասարյան Ա.Ա., Մանկավարժություն, Եր. Արագերս, 2017:
3. Դավթյան Մ., Գրիգորյան Ք., Արնատուդյան Ա., Զոհրաբյան Ա., Հովհաննիսյան Գ., Օհանովա Ի., «Կրթակարգի մշակման և ինտեգրման մոտեցումներ», Ձեռնարկ ուսուցիչների համար, ԱՅՌԵՔՍ, Երևան, Տիգրան Մեծ, 2004, 319 էջ:
4. Խաչատրյան Ս.Գ., Ուսուցման ժամանակակից մեթոդների կիրառումը, Գյումրի, 2006, 96 էջ:
5. Հովհաննիսյան Ա., Հարությունյան Կ., Խրիմյան Մ., Խաչատրյան Ս., Բայաթյան Ն., Ալեքսանյան Լ., Պուրուկուրու Վ., Համագործակցային ուսուցում, Երևան, «Անտարես» հրատ., 2006, 123 էջ:
6. Վարդումյան Ս., Ջաղինյան Ն., Հարությունյան Լ., Գարի Վարելլա, Ժամանակակից մանկավարժական մոտեցումներ, Երևան, «Նոյյան տապան» հրատ., 2005, 402 էջ:
7. <https://www.yerevan.am/am/park>
8. <https://blognews.am/>
9. <https://www.researchgate.net>

